SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2623

av Rickard Nordin (C)

Rättvisa böter och inflationsjusterade regelverk för företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra vissa fasta penningböter för trafikbrott till dagsböter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att inflationsjustera fasta summor i lagstiftning och praxis och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På Åklagarmyndighetens hemsida går att läsa:

> Dagsböter används vid lite allvarligare bötesbrott. Antalet dagsböter kan bestämmas till lägst 30 och högst 150 stycken, eller 200 om det är fråga om flera brott. Antalet dagsböter visar hur allvarligt brottet eller brotten är, dvs. ju fler dagsböter, desto allvarligare brott. Hur stor varje dagsbot är fastställs med hänsyn till inkomst, förmögenhet och försörjningsskyldighet. Dagsbotsbeloppet varierar från 50 till 1 000 kr.

Att det finns ett övre tak för hur stor dagsboten kan vara är ett problem i tider av inflation. Det gör att dagsbotens storlek proportionellt sett blir mindre över tid och penningstraffet därmed lindrigare för de med stora inkomster. Det gör att en person med lägre inkomster får ett hårdare straff än en person med högre. All lagstiftning som

antingen via lag eller via praxis fastslagit specifika belopp bör därför se dessa uppräknade med inflationen. Samma problem finns med olika typer av trafikbrott. Där är straffsatserna satta till penningböter med bestämda belopp. Dessa urholkas i takt med inflationen och straffen blir alltså lindrigare med tiden.

Samma problem uppstår nämligen också med olika typer av lagstiftning för företag. För att ta ett par exempel: I bokföringslagen anges när ett företag får upprätta förenklat bokslut eller använda sig av kontantmetoden i sin redovisning. De företag som har mindre än tre miljoner i omsättning kan använda sig av reglerna. Gränsvärdena infördes dock 2006 och i dagens penningvärde motsvarar det inte längre tre, utan över fyra, miljoner kronor. Således har taket de facto sänkts och regelbördan ökat för företagen, tvärt emot tanken med lagstiftningen. Samma sak med olika typer av revisorskrav och mycket mer. Det kan inte vara meningen att fler och fler företag ska omfattas av regler beroende på att inflation sker. Dessa belopp bör därför inflationsjusteras per automatik.

Slutligen bör fortkörningsbrottet förändras till att bli ett brott med påföljden dagsböter istället för penningböter. Att köra över hastighetsbegränsningen orsakar lika stor risk för medtrafikanter oavsett din inkomst. Att en person med hög inkomst därför får ett proportionellt sett lägre straff än en person med lägre inkomst i förhållande till deras ekonomiska situation som blir fallet med fasta summor är orimligt. I vårt grannland Finland finns istället dagsböter som påföljd vilket blir en betydligt mer rättvis lagstiftning. Det bör även Sverige införa.

Rickard Nordin (C)